

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph. D. v právní věci

žalobkyně: **Ch. T. H.**, nar.
státní příslušnost
bytem
zastoupenou advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 3. 2016, č. j. CPR-8065-2/ČJ-2016-930310-258,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalované, jímž žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila prvostupňové rozhodnutí Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytových agend Brno ze dne 2. 3. 2016, č. j. KRPB-107284/PŘ-2015-060026 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyni udělena za přestupek podle § 156 odst. 1 písm. i) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“), pokuta ve výši 2.000 Kč podle § 156 odst. 4 písm. d) ZPC a podle § 79 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), jí byla současně uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč.
3. Žalobkyně se měla dopustit shora citovaného přestupku tím, že dne 29. 4. 2015 uvedla na oddělení pobytových agend v rozporu s § 103 písm. c) ZPC v řízení vedeném podle ZPC nepravdivé údaje. Podvodné jednání žalobkyně, resp. uvedení nepravdivých údajů mělo spočívat v tom, že se žalobkyně dne 29. 4. 2015 dostavila na oddělení pobytových agend, s cílem opětovného dosažení pobytového oprávnění pro svoji dceru, kde právě požádala o vydání výjezdního příkazu pro svoji dceru, avšak za doprovodu jiného nezletilého dítěte s tím, že zapomněla pobytové oprávnění pro svoji dceru prodloužit. Nepravdivým tvrzením uvedla policisty oddělení pobytových agend v omyl, kteří její nezletilé dceři z důvodu neoprávněného pobytu na území ČR vydali do cestovního dokladu výjezdní příkaz. Ještě téhož dne se žalobkyně dostavila na přerovské pracoviště Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR, kde s předloženým cestovním pasem (s vydaným výjezdním příkazem) požádala o udělení trvalého pobytu pro svoji dceru. Pracovníkům sdělila, že její dcera se nachází ve Vietnamu, a že pro vydání výjezdního příkazu se dostavila s dítětem kamarádky. Výjezdní příkaz byl následně zneplatněn. Žalobkyně jednala úmyslně s cílem získat pobytové oprávnění pro svoji dceru, která se však v době podání žádosti na území ČR nenacházela. Žalobkyně jednala vědomě v rozporu s právní úpravou řízení ve věcech získání pobytového oprávnění a v rozporu s povinnostmi cizinců upravenými v ZPC. V popisovaném jednání žalobkyně nebyla shledána žádná okolnost vylučující protiprávnost činu, a to ani s ohledem na proceduru zpracování žádostí o pobytové oprávnění systémem VISAPOINT. Rozhodná byla především okolnost, že se žalobkyně nachází na území ČR bez své dcery, která je ve Vietnamu. Přitom žalobkyni nebránily žádné překážky pro to, aby pobývala se svojí dcerou ve Vietnamu. V dubnu 2013 žalobkyně dobrovolně vycestovala do Vietnamu a zanechala tam svoji dceru u svých rodičů. Současně žalobkyni nic nebránilo v tom, aby požádala o pobytové oprávnění na území ČR pro svoji dceru podle platné právní úpravy.

II. Shrnutí žalobní argumentace

4. V žalobě žalobkyně především uvedla, že její jednání není přestupkem, neboť její jednání odpovídá situaci popsané v § 2 odst. 2 zákona o přestupcích. V podrobnostech žalobkyně odkázala na své vyjádření ve správním řízení. Nezákonné jednání žalobkyně bylo vynuceno nezákonnou činností pracovníků Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva vnitra, jenž je označováno jako systém „VISAPOINT“. Tento systém brání většině občanů Vietnamu podat žádost o dlouhodobý či trvalý pobyt na území ČR za účelem společného soužití rodiny. Nebýt tohoto systému, nemusela by se žalobkyně pokoušet dosáhnout

sloučení s dcerou na území ČR protiprávním jednáním. Pokud by žalobkyně mohla podat žádost na zastupitelském úřadu v Hanoji, pak by se takového jednání nedopustila. Žádost o trvalý pobyt pro dceru však žalobkyně nemůže na ambasádě v Hanoji podat, neboť skupina českých úředníků zorganizovala systém VISAPOINT, podle něhož se každý Vietnamec (který chce podat žádost o pobyt za účelem sloučení rodiny) musí zaregistrovat. Bez této registrace Vietnamce nepustí na ambasádu a nesmí žádost podat. Úředníci nastavili tento systém tak, že možnost zaregistrovat se má pouze velmi malé množství Vietnamců. Většině ostatních Vietnamců pak systém odpoví, že na sloučení rodiny již nejsou volné termíny. Právnímu zástupci žalobkyně jsou osobně známi Vietnamci, kteří se marně snaží objednat své manžele či děti i 4 roky. Za této situace tedy žalobkyně neměla žádnou šanci podat žádost o pobyt pro dceru na zastupitelském úřadu v Hanoji. Proto se uchýlila k jednání, kterým chtěla zajistit dceři výjezdní příkaz v cestovním dokladu a tím také možnost podat žádost o trvalý pobyt na území ČR. Jde tak o situaci předpokládanou v § 2 odst. 2 zákona o přestupcích, neboť systém VISAPOINT je nelegální, když omezuje Vietnamce ve sloučení rodiny. K prokázání těchto skutečností navrhla žalobkyně vyžádat od Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničních věcí podrobnou informaci o tom, jak byl systém VISAPOINT nastaven pro Vietnamce, jenž usilovali o podání žádosti o sloučení rodiny v době, kdy se žalobkyně dopustila nyní posuzovaného přestupku.

5. Fungování systému VISAPOINT je utajovaným prostředkem k regulaci počtu podaných žádostí o bytová oprávnění, který nemá oporu v zákoně. V případě bytových oprávnění za účelem společného soužití rodiny je v přímém rozporu se směrnicí č. 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003 o právu na sloučení rodiny, která jakékoli kvóty na počty podaných žádostí zakazuje (viz čl. 8 citované Směrnice). K uvedenému žalobkyně předložila „Zprávu z kulatého stolu na téma migrace a mobilita studentů a odborných pracovníků“, v němž se mj. uvádí, že „ve většině zemí počty nabíraných žádostí navrhuji zastupitelské úřady a Ministerstvo zahraničních věcí jejich návrhy pak schvaluje či případně reviduje, výjimku tvoří 5 zemí (Ukrajina, Mongolsko, Kazachstán, Moldavsko, Vietnam), kde tyto počty určuje tajné nařízení české vlády. S výjimkou těchto pěti zemí je možné požádat o informace, kolik volných míst pro jednotlivé typy žádostí zastupitelský úřad v daných zemích zveřejnil.“ Z citované pasáže je podle žalobkyně zřejmé, že v podání žádosti o pobyt pro svoji dceru byla žalobkyně omezena utajovaným systémem kvót, o jehož fungování a pravidlech nemá možnost získat žádné informace. I když se tento dokument netýká přímo žádosti o pobyt za účelem soužití rodiny, je z něj zjevná nezákonnost a účel systému VISAPOINT.
6. K prokázání výše uvedeného žalobkyně navrhla výsledk následujících svědků: Mgr. J. V. a Ing. H. F. (oba pracovníci odboru konzulárních koncepcí a metodiky Ministerstva zahraničních věcí), Mgr. P. N. a K. Č. (obě pracovnice oddělení koncepcí a analýz odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra), a Mgr. L. A. (pracovnice oddělení azylové a migrační legislativy odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra). Uvedené osoby byly přítomny výše citovanému „kulatému stolu“, pročež žalobkyně předpokládá, že mají informace, jenž mohou prokázat, že žalobkyně jednala za okolností vylučujících protiprávnost ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o přestupcích.
7. Výše uvedenou argumentaci uvedla žalobkyně již ve správním řízení. Žalovaný se s ní vypořádal tak, že žalobkyně má možnost získat bytové oprávnění za účelem soužití

rodiny zákonnou cestou. Opomněl však podstatu problému a argumentaci žalobkyně. Teoretickou možnost získat pobytové oprávnění zákonnou cestou žalobkyně skutečně má, ale fakticky jí v tom bránil a stále brání systém VISAPOINT. Žalovaný se tedy nezabýval tím, zda žalobkyně skutečně měla možnost podat na zastupitelském úřadě žádost o pobyt pro svoji dceru anebo zda jí v tom nebránil systém VISAPOINT. Pokud totiž žalobkyně skutečně mohla dosáhnout podání žádosti na zastupitelském úřadě, nemělo by pak její protiprávní jednání, které je kvalifikováno jako přestupek, žádný logický smysl. Pokud žalovaný poukázal na to, že žalobkyni nic nebrání v tom, aby pobývala se svojí dcerou ve Vietnamu, pak k tomu žalobkyně poukázala na právo na sloučení rodiny, které žalobkyni a její dceři zaručuje výše citovaná směrnice č. 2003/86/ES.

8. S ohledem na výše uvedené žalobkyně soudu navrhla, aby napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný v podaném vyjádření k žalobě uvedl, že s obsahem žaloby nesouhlasí. Jedná se o žalobní námitky, které již byly uplatněny v odvolacím správním řízení a s nimiž se odvolací správní orgán vypořádal v napadeném rozhodnutí. Proto žalovaný plně odkázal na obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí.
10. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Další podání

11. Pracovník Ministerstva vnitra dne 18. 9. 2018 soudu telefonicky sdělil, že dotazy na nastavení systému VISAPOINT v roce 2015 měly být směřovány přímo na Ministerstvo zahraničních věcí, popř. na Policii ČR, neboť Ministerstvo vnitra s tím nemá nic společného. Pokud však jde o pobyt žalobkyně, pak tato má povolen pobyt na území od roku 2015. Systém VISAPOINT již neexistuje.
12. Dne 18. 9. 2018 Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, pracoviště Brno, soudu písemně sdělilo, že systém VISAPOINT provozovalo Ministerstvo zahraničních věcí. Počet míst pro podání žádosti o pobytová oprávnění určoval vždy příslušný zastupitelský úřad. V případě žalobkyně to byl Zastupitelský úřad ČR v Hanoji. Ministerstvo vnitra nemá k nastavení systému VISAPOINT v roce 2015 žádné informace. Pokud jde o samotnou žalobkyni, pak tato pobývá na území ČR od 18. 2. 2015 na základě povolení k trvalému pobytu, přičemž předtím na území pobývala od roku 2008 na základě dlouhodobého víza a následně na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, které jí bylo opakovaně prodlužováno. Sama tedy neměla důvod žádat o pobytové oprávnění na Zastupitelském úřadu v Hanoji.
13. Ředitelství služby cizinecké policie dne 20. 9. 2018 soudu sdělilo, že systém VISAPOINT byl spravován Ministerstvem zahraničních věcí, pročez žádost soudu o informace k tomuto systému byla odeslána na toto ministerstvo.

14. Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Vízový odbor, dne 27. 9. 2018 soudu k nastavení systému VIASAPPOINT pro občany Vietnamu v roce 2015 sdělilo, že do července 2015 byl počet míst pro podání žádostí následující: 1. Dlouhodobé vízum za účelem sloučení rodiny – 5/týden (v rámci úředních hodin Velvyslanectví ČR v Hanoji byly žádosti po úspěšné registraci přijímány ve středu); 2. Dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny – 7/týden (v rámci úředních hodin Velvyslanectví ČR v Hanoji byly žádosti po úspěšné registraci podávány ve středu (5) a ve čtvrtek (2). Od července 2015 bylo zrušeno objednávání pro jednotlivé účely (s výjimkou dlouhodobých víz za účelem podnikání) a počet míst byl následující: 1. Dlouhodobá víza – 16/týden, 2. Dlouhodobé pobyty – 17/týden. Žádosti o dlouhodobé pobyty byly dle úředních hodin přijímány v pondělí a žádosti o dlouhodobá víza ve středu a ve čtvrtek.

V. Replika žalobkyně

15. Podáním ze dne 19. 11. 2018 žalobkyně reagovala na zaslaný přípis Ministerstva vnitra ČR s tím, že se nejednalo o problém s její registrací v systému VISAPPOINT, nýbrž o problém s registrací její dcery. K přípisu Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 27. 9. 2018 se žalobkyně nijak nevyjádřila.
16. V podání ze dne 15. 10. 2018 žalobkyně na výzvu soudu k upřesnění navrhovaných svědeckých výpovědí (v žalobě) uvedla, že uvedené osoby měly být vyslechnuty k systému VISAPPOINT, konkrétně k tomu, že tento systém byl zaveden a využíván s primárním cílem zabránit většině občanů Vietnamu podat žádost o pobytové oprávnění. Pokud jde o původně navržených 6 osob svědků, pak nyní žalobkyně považuje za postačující případný výslech Mgr. J. V., coby ředitele odboru konzulárních koncepcí a metodiky Ministerstva zahraničních věcí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

17. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
18. Před vypořádáním jednotlivých konkrétních žalobních námitek soud uvádí, že žalobkyně v žalobě uplatnila totožné námitky, které již uplatnila ve svém odvolání, a kterými se již žalovaný v odvolacím řízení zabýval. Z napadeného rozhodnutí je přitom zjevné, že se žalovaný s uplatněnými odvolacími námitkami podrobně vypořádal a přezkoumatelným způsobem objasnil jejich nedůvodnost. Z předloženého správního spisu soud také ověřil, že skutkové závěry ohledně spáchání přestupku byly zjištěny tak, jak jsou popsány v obou napadených správních rozhodnutích, a rovněž v čl. I. tohoto rozsudku, když současně tyto mají jednoznačnou oporu ve spisovém materiálu. Pro stručnost je soud na tomto místě již nebude opakovat a odkazuje na čl. I. tohoto rozsudku. V další části odůvodnění tohoto rozsudku soud vypořádá uplatněné žalobní námitky.
19. Žalobkyně nejprve namítala, že její jednání nebylo přestupkem, protože šlo o situaci uvedenou v § 2 odst. 2 zákona o přestupcích. Podle § 2 odst. 2 zákona o přestupcích platí,

že přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

20. Ve výše uvedených souvislostech žalobkyně zopakovala, že její nezákonné jednání bylo vynuceno nezákonnou činností pracovníků MZV a MV ČR, označovanou jako systém VISAPOINT, jenž brání většině občanů Vietnamu podat žádost o dlouhodobý či trvalý pobyt za účelem společného soužití rodiny. Pokud by takto úředníci nejednali, nemusela by se žalobkyně pokoušet dosáhnout svého sloučení s dcerou na území ČR protiprávním jednáním.
21. Výše uvedeným tvrzením žalobkyně nemohl krajský soud přisvědčit. Žalobkyně jako cizinka je povinna uvádět ve správním řízení (ale i v soudním řízení) pravdivě a úplně všechny požadované údaje v rozsahu stanoveném ZPC [§ 103 písm. c) ZPC]. Na základě obsahu správního spisu a zde zdokumentovaných a zjištěných skutečností bylo možno přisvědčit správním orgánům v tom, že žalobkyně uvedla dne 29. 4. 2015 na oddělení pobytových agend nepravdivé údaje v rozporu s výše citovaným ustanovením, přitom šlo o řízení vedené podle ZPC. Žalobkyni bylo jednoznačně prokázáno, že se předmětného nezákonného jednání – přestupku dopustila. Ostatně žalobkyně zjištěné jednání ani nerozporovala. Správní orgány zjistily skutečný stav věcí bez důvodných pochybností.
22. Ačkoliv žalobkyně zjištěné jednání nezpochybňovala, uváděla okolnosti, především systém VISAPOINT (a údajnou nezákonnou činnost pracovníků MZV a MV ČR), které ji k uvedenému jednání měly donutit, pročez tyto měly být kvalifikovány ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o přestupcích a její jednání nemělo být přestupkem. Navíc nebyť protizákonné činnosti úředníků MZV a MV ČR (systém VISAPOINT), nebyla by se žalobkyně podle svých slov pokoušela dosáhnout svého sloučení s dcerou na území ČR protiprávním jednáním. Těmto tvrzením však krajský soud nemohl přisvědčit.
23. Krajský soud nemohl akceptovat posouzení protiprávního jednání žalobkyně, jako okolnosti vylučují protiprávnost s odkazem na § 2 odst. 2 zákona o přestupcích. Žalobkyně svým jednáním jednoznačně naplnila skutkovou podstatu přestupku ve smyslu § 156 odst. 1 ZPC, podle něhož platí, že cizinec se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 103 písm. c) uvede v řízení podle ZPC nepravdivé údaje. Podle § 103 písm. c) ZPC je cizinec mimo povinnosti stanovených v jiných ustanoveních ZPC dále povinen uvádět v řízení podle ZPC *pravdivě a úplně všechny požadované údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem*. Tuto zákonnou povinnost žalobkyně jednoznačně svým jednáním dne 29. 4. 2015 porušila. Dne 29. 4. 2015 se žalobkyně dostavila na oddělení pobytových agend za účelem opětovného dosažení pobytového oprávnění pro svoji dceru (již v dubnu 2013 s ní dobrovolně vycestovala do Vietnamu a tam dceru zanechala u svých rodičů, přičemž na území ČR se vrátila žalobkyně sama), a požádala zde o vydání výjezdního příkazu pro svoji dceru, přitom však přišla v doprovodu cizího nezletilého dítěte, a dále policistům vysvětlila, že zapoměla pobytové oprávnění pro svoji dceru prodloužit. Tímto podvodným jednáním jednoznačně uvedla policisty oddělení pobytových agend v omyl, kteří na základě tvrzení žalobkyně vydali její nezletilé dceři z důvodu neoprávněného pobytu na územní ČR výjezdní příkaz č. x do cestovního dokladu č. Téhož dne se

žalobkyně ještě dostavila na přerovské pracoviště Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR s cestovním dokladem, jenž obsahoval právě vydaný výjezdní příkaz č., a požádala o udělení trvalého pobytu pro svoji dceru. Následně pracovníkům odboru sdělila, že se její dcera nachází ve Vietnamu a pro vydání výjezdního příkazu se dostavila s dítětem kamarádky. Vzhledem k tomuto podvodu zneplatnili pracovníci oddělení pobytových agend vydaný výjezdní příkaz pro dceru žalobkyně. K uvedenému jednání ještě žalobkyně sdělila, že to chtěla zkusit, poradila jí to kamarádka, a že nemá jinou možnost, jak požádat o vízum na velvyslanectví ve Vietnamu.

24. Krajský soud k provedeným zjištěním uvádí, že skutečnosti byly zjištěny v dostatečném rozsahu, řádně byly popsány v odůvodnění napadených rozhodnutí a jsou rovněž zdokumentovány ve správním spise. Z popsaného jednání žalobkyně je jednoznačně patrné, že žalobkyně si své jednání předem naplánovala a jednala úmyslně s cílem získat pobytové oprávnění na území ČR pro svoji dceru. Vyhnula se tak zákonným povinnostem, které musí cizinci (včetně ostatních občanů Vietnamu) splnit, když dcera žalobkyně se v době podání žádosti žalobkyně na území ČR nenacházela. Žalobkyně tak jednala vědomě v rozporu s řízením, které ZPC upravuje pro získání pobytového oprávnění pro dceru žalobkyně na území ČR a současně v rozporu s povinnostmi, které musí cizinci podle ZPC plnit.
25. V žádném případě nelze popisované jednání žalobkyně, včetně žalobkyní tvrzené nezákonné činnosti pracovníků MZV a MV ČR včetně systému VISAPPOINT, posuzovat jako „okolnost vylučující protiprávnost činu“ ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o přestupcích, na který žalobkyně odkazovala. Žalobkyně se coby cizinka uchýlila k plánovanému podvodnému jednání vůči správním orgánům České republiky s cílem získat si pro sebe a pro svoji dceru jiný přístup (výhodu), než musí jinak splňovat nebo kterému se musí jinak podrobovat ostatní cizinci. Přitom však žalobkyně neodvracela žádný přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněného zákonem a nešlo ani o situaci, kdy by údajné nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Takové okolnosti, které by měly vylučovat protiprávnost jejího jednání a mělo by jít případně o jednání v nutné obraně či krajní nouzi, žalobkyně vůbec nespecifikovala. Přitom jsou nezbytnou podmínkou pro aplikaci § 2 odst. 2 zákona o přestupcích. Údajná nefunkčnost procedury VISAPPOINT v jejím případě nebo nezákonná činnost pracovníků MZV nebo MV ČR nebyla v řízení prokázána.
26. V případě žalobkyně není zřejmé, jaké nebezpečí nebo jaký přímo hrozící či trvající útok na zájem chráněný zákonem měla svým jednáním odvracet. Dcera žalobkyně nebyla vážně nemocná či nebyla v nebezpečí života, protože soud nemůže najít důvody (a není k tomu povinen ani oprávněn), které by bylo možno podřadit pod § 2 odst. 2 zákona o přestupcích. Pokud by útokem na zájem chráněný zákonem bylo myšleno společné sloučení rodiny (žalobkyně a dcery), žalobkyně měla možnost získat pobytové oprávnění pro svoji dceru Ch.T. T. L., nar., zákonnou cestou. Bylo-li v uvedené době nezbytné dodržet proceduru VISAPPOINT, pak se tedy měla žalobkyně, jako každý jiný Vietnamec, zaregistrovat a podat žádost na zastupitelském úřadě v zemi původu (v Hanoji). Vzhledem k tomu, že se žalobkyně zdržovala na území ČR, nepodstoupila ani pokus o tuto registraci a podání žádosti samotné. Účelovým jednáním se tedy chtěla vyhnout cestě do Vietnamu a postupu podle právních předpisů při podání žádosti o sloučení rodiny na území ČR.

Netvrdila, že by učinila jediný pokus o podání takové žádosti. Naopak v dubnu 2013 s dcerou dobrovolně z území ČR vycestovala do Vietnamu a tam dceru zanechala u rodičů, přičemž na území ČR se vrátila sama. Teprve po dvou letech se snažila získat pobytové oprávnění pro svoji dceru. Ani tato časová prodleva nesvědčí o odvracení přímo hrozícího nebo trvajících útoku na zájem chráněný zákonem nebo o odvracení nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem, když nebezpečí nebylo možno odvrátit jinak.

27. Není pravdou, že se žalovaný nevypořádal s tím, zda žalobkyně skutečně měla možnost na zastupitelském úřadě v zemi původu podat žádost o pobyt pro svoji dceru. Žalovaný se naopak v napadeném rozhodnutí zabýval všemi uplatněnými námitkami v rozsahu tak, jak byly uplatněny a jejich nedůvodnost, byť stručně, řádně zdůvodnil. Žalobkyně ve svých tvrzeních a následně označovaných důkazech nedokumentovala ani jeden pokus o údajné podání žádosti o pobyt pro svoji dceru na zastupitelském úřadě, pročť jí minimálně zůstala zmiňovaná „teoretická“ možnost získat pobytové oprávnění zákonnou cestou. Žalobkyně neargumentovala žádnými konkrétními okolnostmi a svými neúspěšnými pokusy o podání takové žádosti, pročť žalovaný neměl povinnost je za ni domýšlet. Setrval zcela po právu na tom, že žalobkyně naplnila skutkovou podstatu přestupku ve smyslu § 156 odst. 1 ve spojení s § 103 písm. c) ZPC, když neuvedla pravdivé a úplně všechny požadované údaje v rozsahu stanoveném v ZPC, přičemž nebyly shledány žádné okolnosti ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o přestupcích, které by protiprávnost jednání žalobce vylučovaly. Vedle toho, že žalobkyně netvrdila žádný neúspěšný pokus o podání žádosti o pobyt pro svoji dceru, tak ani nespecifikovala, jaké přímo hrozící nebezpečí či útok svým jednáním odvracela, resp. zda mělo jít o nutnou obranu či krajní nouzi. Současnou argumentaci žalobkyně, kterou chce nyní vyloučit protiprávnost svého jednání, pokládá soud za účelovou, když žalobkyni se zřejmě nechtělo vycestovat z území do Vietnamu s tím, aby tam podala žádost o pobyt pro svoji dceru. V úvahu je třeba vzít i okolnost, že žalobkyně se na území ČR nachází již delší dobu bez své dcery, která je aktuálně u prarodičů ve Vietnamu. Žalobkyni nebránila žádná překážka v tom, aby za dcerou kdykoliv vycestovala a případně s ní ve Vietnamu pobývala. Právo na sloučení rodiny ve smyslu směrnice č. 2003/86/ES u žalobkyně a její dcery nebylo dotčeno. Nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by žalobkyni bránily požádat o pobytové oprávnění pro její dceru na území ČR podle platné právní úpravy, a tedy zákonnou cestou.
28. Protiprávní jednání žalobkyně nelze posuzovat jako okolnost vylučující protiprávnost činu ani s ohledem na systém VISAPPOINT, v jehož rámci mělo docházet ke zpracovávání žádosti o pobytové oprávnění. K uvedenému je třeba nejprve uvést, že problematika udělování víz a pobytových oprávnění cizinců na území ČR, stejně jako zpracovávání žádostí systémem VISAPPOINT, nespadá do příslušnosti cizinecké policie. Systém VISAPPOINT neprovozovalo Ministerstvo vnitra ČR, nýbrž Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Přitom počet míst pro podání žádosti o pobytové oprávnění vždy určoval příslušný zastupitelský úřad, v případě Vietnamu šlo o Zastupitelský úřad ČR v Hanoji. Z výše uvedeného vyplývá, že cizinecká policie či Ministerstvo vnitra nemohly mít k dispozici žádné informace o nastavení systému VISAPPOINT v roce 2015 (což také toto ministerstvo k dotazu soudu potvrdilo).
29. Žalobkyně ve svém podání ze dne 19. 11. 2018 upozorňovala, že v případě sdělení Ministerstva vnitra šlo o pochybení, neboť problém s registrací v systému VISAPPOINT

měla dcera žalobkyně a nikoliv sama žalobkyně. Soudu je toto samozřejmě známo, při svém rozhodování vycházel ze správných a ověřených informací, jednalo se o mylné sdělení Ministerstva vnitra.

30. Žalobkyně navrhovala v žalobě za účelem prokázání nevhodného nastavení systému VISAPPOINT pro Vietnamce, usilujících o podání žádosti za účelem sloučení rodiny (zejm. že byl utajovaným prostředkem k regulaci počtu podaných žádostí o pobytová oprávnění, jenž nemá oporu v zákoně), několik důkazních prostředků, a to výslech svědka Mgr. J. V., ředitele odboru konzulárních koncepcí a metodiky Ministerstva zahraničních věcí ČR (z původních pěti navrhovaných svědků – pracovníků MZV ČR a MV ČR byl důkazní návrh omezen jen na tohoto jednoho svědka), dále vyžádání informace od MV ČR a MZV ČR a dále soudu předložená Zpráva z kulatého stolu na téma Migrace a mobilita studentů a odborných pracovníků (kopie), z níž je podle žalobkyně zřejmé, že v době podání žádosti o pobyt pro dceru žalobkyně byla žalobkyně omezena na zastupitelském úřadě utajovaným systémem kvót, o jehož fungování a pravidlech neměla možnost získat žádné informace.
31. K poslednímu uvedenému soud uvádí, že šlo-li by o utajované kvóty, jak sama namítá žalobkyně pro případ počtu podaných a přijatých žádostí o pobyt, pak tyto informace by rozhodně nebylo možno získat prostřednictvím výslechu svědka Mgr. J. V. (ředitele odboru konzulárních koncepcí a metodiky MZV ČR), a ani prostřednictvím Zprávy z kulatého stolu na téma Migrace a mobilita studentů a odborných pracovníků, která je zaměřena spíše jiným směrem, nebo prostřednictvím Vyjádření MZV ČR (ze dne 27. 9. 2018). Žalobkyní navrhované informace by předmětná Zpráva ani uvedené subjekty či osoby nemohly poskytnout právě proto, že jde o utajované informace. Žalobkyně neprokázala žádný naléhavý právní zájem ani příčinnou souvislost se svým protiprávním jednáním na tom, aby bylo možno případné utajované informace odtajnit. Je právem každého suverénního státu stanovit metodiku a koncepci pro zahraniční migraci a pro počet přijímaných žádostí cizinců o dlouhodobá víza či dlouhodobý pobyt na území, které je schopen při zachování bezpečnosti v konkrétním časovém horizontu přijmout, prošetřit a udělit. Každý cizinec coby žadatel o přiznání dlouhodobého víza či pobytu musí splňovat zákonné podmínky, které si suverénní stát pro jeho přijetí na svém území určí. Procedurou VISAPPOINT, určenou ke zpracování žádostí o pobytové oprávnění na území ČR, však nelze omluvit protiprávní jednání žalobkyně. Žalobkyně již v dubnu 2013 dobrovolně vycestovala do Vietnamu, kde zcela dobrovolně zanechala nezletilou dceru u svých rodičů, přičemž na území ČR se vrátila sama. Učinila tak ze své vůle a nikoliv z důvodu procedury VISAPPOINT či z rozhodnutí zdejších správních orgánů. Žalobkyně se pak na území ČR nacházela po dobu 2 let sama bez své dcery, kterou zanechala ve Vietnamu. Nutno k tomu zdůraznit, že žalobkyni nebránily žádné překážky v tom, aby kdykoliv za svoji dcerou do Vietnamu vycestovala (takové překážky žalobkyně ani neuváděla), popřípadě tam s ní pobývala, anebo zákonnou cestou podle platné právní úpravy požádala o pobytové oprávnění na území ČR pro svoji dceru. Že by v tomto postupu žalobkyni bránila procedura VISAPPOINT, nebylo nijak prokázáno a pouze obecná tvrzení žalobkyně o nezákonné činnosti pracovníků MV ČR a MZV ČR tomu nenasvědčují a nijak to neprokazují. Žalobkyně se nepokusila o žádný výjezd za dcerou do Vietnamu (žalobkyně toto netvrdila), kde by požádala o pobytové oprávnění pro svoji dceru. Nelze tak shledat ani příčinnou souvislost mezi protiprávním jednáním žalobkyně a fungováním systému VISAPPOINT, o němž žalobkyně tvrdila, že je zákonný.

32. Procedura VISAPPOINT již neexistuje. Byl provozován MZV ČR a nikoliv MV ČR nebo PČR. Do 30. 6. 2015 byl systém VISAPPOINT organizován tak, že byl stanoven týdenní počet žádostí za účelem sloučení rodiny pro dlouhodobé vízum - 5 žádosti a pro dlouhodobý pobyt - 7 žádostí, tj. celkem 12 žádostí týdně. Od 1. 7. 2015 bylo zrušeno objednávání pro jednotlivé účely žádostí (s výjimkou dlouhodobých víz za účelem podnikání) a počet míst pro dlouhodobá víza byl stanoven na 16 týdně a pro dlouhodobé pobyty na 17 týdně, tj. celkem 33 týdně. Z uvedené organizace přijímaných žádostí o dlouhodobý pobyt či dlouhodobá víza však nelze dovodit jakékoliv krácení práv žalobkyně, a tedy ani důvod, pro něž by se musela uchýlit k nezákonnému jednání na našem území.
33. Ani *Zpráva z kulatého stolu na téma migrace a mobilita studentů a odborných pracovníků* předkládaná žalobkyní nebyla v nyní posuzované věci použitelná. Uvedená Zpráva byla pořízena dne 6. 3. 2012 ze setkání zástupců akademických institucí, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva vnitra, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Veřejného ochránce práv, kteří se sešli nad nejvýznamnějšími problémy v oblasti migrace a mobility studentů a odborných pracovníků. Vycházeli přitom z výsledků průzkumu provedeného na podzim roku 2011. Uvedená Zpráva obsahuje nástin problémů a návrhy jejich řešení ze strany zúčastněných subjektů, přičemž obsah této Zprávy se týká převážně studentů a akademické obce. Proto není tato Zpráva v nyní posuzované věci žalobkyně relevantní. Jen okrajově je zmíněn systém VISAPPOINT i ve vztahu k udělování jiných typů víz a pobytů s tím, že např. na Ukrajině, v Ruské federaci, Turecku, Gruzii, Vietnamu, Kazachstánu nebo Uzbekistánu neodpovídá kapacita personálního obsazení zastupitelských úřadů (ZÚ) poptávce po některých typech víz a pobytů. Podle zástupců MZV ČR se tyto problémy netýkají VISAPPOINTU jako takového, nýbrž systému organizace žadatelů o víza či pobyty na ZÚ. V současnosti (ke dni konání schůzky 6. 3. 2012) jsou prioritně hledány způsoby, jak uspokojit poptávku po možnosti podání žádosti pro dlouhodobý pobyt za účelem studia či za účelem sloučení rodiny. ZÚ jsou v období nárůstu počtu podaných studentských víz instruovány, aby se zaměřily na vyřizování této agendy (na úkor např. žádostí za účelem zaměstnání).
34. Lze přisvědčit žalobkyni v tom, že u tohoto zasedání MZV uvedlo, že ve většině zemí počty nabíraných žádostí navrhuje ZÚ a MZV ČR, jejich návrhy pak schvaluje či případně reviduje, přičemž výjimku tvoří 5 zemí (Ukrajina, Mongolsko, Kazachstán, Moldavsko, Vietnam), kde tyto počty určuje tajné nařízení české vlády. Z uvedeného textu ale v žádném případě nelze dovodit tvrzení žalobkyně o nemožnosti podat v její zemi žádost o udělení pobytu anebo o nezákonné činnosti pracovníků MZV ČR či MV ČR, protože uvedený důkaz byl ve věci nadbytečný (žalobkyně by jím svá tvrzení neprokázala). K systému VISAPPOINT se totiž ve Zprávě uvádí, že na ZÚ, kde byl zaveden, musí být využíván, přičemž pracovníci ZÚ mohou udělat výjimku. Počet zaměstnanců ZÚ byl již v nedávné minulosti výrazně snížen a personální zeštíhlení bude pravděpodobně v budoucnu dále probíhat. Děje se tak paradoxně v situaci, kdy od roku 2008 narůstá počet žádostí o krátkodobá i dlouhodobá víza a nároky na zpracování žádostí se zvyšují. Dle MZV přispěl systém VISAPPOINT k odbourání toho, aby dřívější fronty před ZÚ ovládaly místní zprostředkovatelé. Jeho předností je i flexibilita v tom, že registraci může udělat i někdo jiný, než samotný žadatel (např. fakulta). Tato výhoda může být ale i

zneužita (zneužití hrozí u všech elektronických systémů), pročez zástupci MZV ČR vyzvali zúčastněné, aby je neprodleně informovali, pokud se dozvědí o konkrétních případech, kdy nějaká firma/osoba nabízí místo ve VISAPointu za úplatu. Systém je nastaven tak (ke dni 6. 3. 2012), že plánuje volné termíny na následujících 30 dnů, přičemž volná místa se objevují náhodně během třech dnů od jejich uvolnění. Žadatelé tedy musí znovu ověřovat možnost registrace. Z uvedeného je zřejmé, že ze „Zprávy“ nelze v žádném případě dovodit argumentaci žalobkyně a ani důsledky z toho plynoucí. Ve vztahu k nyní posuzovanému přestupku je navíc obsah Zprávy zastaralý, neboť k protiprávnímu jednání žalobkyně došlo v dubnu 2015, tedy až za 3 roky po zpracování Zprávy, kdy došlo k řadě změn v právní úpravě i u procedury VISAPoint.

35. Krajský soud má za to, že žalovaná náležitě zjistila skutečný stav věci a všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch žalobkyně. Tyto pak řádně vyhodnotila v odůvodnění napadeného rozhodnutí. V rámci přestupků začleněných do § 156 ZPC patří přestupek žalobkyně k těm závažnějším, což je vyjádřeno i výší pokuty do 3.000 Kč, kterou je možno dle § 156 odst. 4 písm. d) ZPC za tento přestupek uložit. Pokuta žalobkyni uložená ve výši 2.000 Kč, tj. nad polovinou možné zákonné výměry, zcela odpovídá závažnosti přestupku. Nicméně proti výši uložené pokuty žalobkyně nijak nebrojila, proto se jí soud nemusel podrobně zabývat.

VII. Závěr a náklady řízení

36. Soud tedy shledal námitky žalobkyně neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
37. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. dubna 2019

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.